

Τα απορρίμματα στη ζωή μας

Αγαπητοί σύνεδροι,

Χαιρόμαστε και ευχαριστούμε το Δήμο Λεμεσού που μας δίνει την ευκαιρία να προβληματιστούμε και να ασχοληθούμε με κάποιο από τα φλέγοντα προβλήματα της πόλης μας αλλά και ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας.

Το πρόβλημα των απορριμμάτων είναι πολυδιάστατο και δημιουργεί δυστυχώς μια σωρεία περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Γίνεται αντιληπτό στο τελευταίο του στάδιο, αυτό της διάθεσης των απορριμμάτων. Τα απορρίμματα δημιουργούν σημαντικά υγειονομικά προβλήματα, τόσο από την άποψη της υγιεινής του περιβάλλοντος, όσο και της δημόσιας υγείας. Ξεχωριστή σημασία έχει η σωστή διάθεσή τους καθώς και η έγκαιρη και σωστή αποκομιδή τους.

Σκοπός μας σήμερα είναι αφού επισημάνουμε το πρόβλημα, τις αιτίες που το προκαλούν και τις επιπτώσεις που έχει, να εισηγηθούμε κάποια μέτρα για την επίλυσή του.

Μια και είμαστε οικολογικό σχολείο φέτος αποφασίσαμε να εντατικοποιήσουμε τις προσπάθειές μας για να ευαισθητοποιήσουμε τους συμμαθητές μας και να πείσουμε ότι είναι επιτακτική ανάγκη να βρούμε τρόπους διαχείρισης των απορριμμάτων έτσι ώστε να συμβάλουμε στην ανάμβλυνση του προβλήματος. Ένας από τους τρόπους αυτούς είναι η ανακύκλωση αντικειμένων που μοιάζουν άχρηστα και θα κατέληγαν στα σκουπίδια. Για την επίτευξη του στόχου μας έχουμε προγραμματίσει πολλές δραστηριότητες τις περισσότερες από τις οποίες καταφέραμε να πραγματοποιήσουμε. Μερικές από αυτές είναι οι ακόλουθες:

Τι είναι όμως τα απορρίμματα; Απορρίμματα είναι όλα τα λογής σκουπίδια που πετιούνται καθημερινά από όλους εμάς και από άλλες πηγές όπως εργοστάσια και υπηρεσίες. Το μεγαλύτερο μέρος τους αποτελείται από υπολείμματα τροφών, συσκευασίες χάρτινες και πλαστικές καθώς και επικίνδυνα για το περιβάλλον υλικά όπως χρώματα και φάρμακα.

Το πρόβλημα έχει επιδεινωθεί τα τελευταία χρόνια λόγω της συγκέντρωσης του πληθυσμού στις πόλεις, την τεχνολογική ανάπτυξη, την παραγωγή χιλιάδων προϊόντων και συνεπώς την αύξηση των αποβλήτων. Η ρύπανση, η καταστροφή και υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη βιομηχανία καθώς και στην αλόγιστη χρήση, κατανάλωση και σπατάλη, τόσο των βιομηχανικών προϊόντων, όσο και πλουτοπαραγωγικών πηγών του πλανήτη, που είναι αυτονόητο ότι δεν είναι ανεξάντλητες. Ζούμε σε μια υπερκαταναλωτική κοινωνία, με την τραγική κατάληξη να μην έχουμε χώρο για τα απορρίμματα και να δημιουργούνται αλυσιδωτά προβλήματα. Ο σύγχρονος άνθρωπος καταναλώνει μεγαλύτερες ποσότητες προϊόντων από το κανονικό, χωρίς να σκέφτεται τις συνέπειες των πράξεών του. Έτσι δημιουργούνται πολλοί σκυβαλλότοποι που ρυπαίνουν και μολύνουν σε μεγάλο βαθμό το περιβάλλον και τη φύση. Με αυτόν τον τρόπο καταστρέφουμε τον πλανήτη μας, το σπίτι μας τη γη, καταστρέφουμε τον ίδιο μας τον εαυτό και τη ζωή. Γίνεται μεγάλη υποβάθμιση του Φυσικού Περιβάλλοντος και για αυτήν την κατάσταση ευθύνεται μόνο ο άνθρωπος δηλαδή εμείς. Συνέχεια σπαταλούμε όλο και περισσότερα προϊόντα και συνεχώς τα πετάμε. Στην πραγματικότητα σπαταλούμε τις πλουτοπαραγωγικές μας πηγές. Κάποτε όμως θα πάνε και αυτές να υπάρχουν και θα ψάχνουμε άλλον πλανήτη για να ζήσουμε. Είναι γεγονός ότι η φύση δέχεται πολλά κτυπήματα και τραύματα από την

καταστροφική μανία του ανθρώπου. Ενώ αυτή ακολουθεί ένα πρόγραμμα καθημερινά, ο άνθρωπος όταν τη ρυπαίνει χαλάει αυτό το πρόγραμμά της και ανατρέπει την ισορροπία της. Η φύση όμως είναι μια αλυσίδα και όταν σπάσουμε ένα κρίκο της, τότε αρχίζουν και άλλοι σιγά-σιγά να σπάνε. Αυτή είναι η αλυσιδωτή καταστροφή που μας περιμένει αν δεν σταματήσουμε γρήγορα αυτή την κατάσταση. Ίσως η καταστροφή μας να είναι και η τιμωρία της φύσης προς εμάς που την τραυματίζουμε, την εκμεταλλευόμαστε και τη ρυπαίνουμε καθημερινά με ένα σωρό απορρίμματα. Η πατρίδα μας δεν θα μπορούσε να αποτελέσει εξαίρεση. Η υπερκατανάλωση και η μανία για σπατάλη των πλουτοπαραγωγικών πόρων σιγά σιγά μας οδηγεί στον κόσμο της ακαθαρσίας και της βρωμιάς. Είναι σημαντικό αν αγαπούμε πραγματικά την πατρίδα μας και τον πλανήτη γη να προβληματιστούμε, να ευαισθητοποιηθούμε πάνω σε αυτό το θέμα και να λάβουμε μέτρα που θα ανατρέψουν την καταστροφή. Άλλα προηγμένα κράτη έχουν μεθοδεύσει ικανοποιητικές λύσεις που αν εφαρμοστούν πιστά από όλους τους πολίτες τότε το πρόβλημα θα μετριαστεί. Στην πατρίδα μας τα προγράμματα διαχείρισης των απορριμμάτων και γενικά η δημιουργία οικολογικής συνείδησης βρίσκονται σε αρχικό στάδιο.

Είναι όμως σημαντικό όλοι οι πολίτες της Κύπρου να αντιληφθούν τη σοβαρότητα του προβλήματος των απορριμμάτων, να ευαισθητοποιηθούν και να συμβάλουν όλοι άμεσα στην απάμβλυνσή του αλλάζοντας νοοτροπία, συνήθειες και αναλαμβάνοντας δράση για την προστασία του περιβάλλοντος. Η λύση που μπορεί να συμβάλει στην απάμβλυνση του προβλήματος είναι **η μείωση των απορριμμάτων** σε όλα τα στάδια της παραγωγής τους. Με τον όρο αυτό εννοούμε μια σειρά τεχνικών επιλογών και νομοθετικών-οικονομικών ρυθμίσεων, καθώς και ένα πλαίσιο κοινωνικής συμπεριφοράς και ενεργής συμμετοχής των πολιτών, με στόχο τη δραστική ελάττωση του όγκου και του βάρους των απορριμμάτων, που καταλήγουν στους χώρους τελικής διάθεσης, σε όσο το δυνατό πιο αρχικό στάδιο παραγωγής τους. Η μείωση των απορριμμάτων μπορεί να επιτευχθεί με τους εξής τρόπους:

- Με την **άρνηση αγοράς και κατανάλωσης** πραγμάτων που δεν χρειαζόμαστε.
- Με την **αποφυγή παραγωγής** τους που έχει δυο πλευρές, την ποιοτική και την ποσοτική. Η **ποιοτική αποφυγή** παραγωγής απορριμμάτων σημαίνει τη μείωση ή την κατάργηση της χρήσης κυρίως επικίνδυνων και τοξικών ουσιών, όπως ο υδράργυρος, ο μόλυβδος, ο αμίαντος κ.α. Επίσης σημαίνει την απαγόρευση ορισμένων μη φιλικών προς το περιβάλλον υλικών συσκευασίας (π.χ πλαστικών, χλωριωμένων υλικών κλπ). Η **ποσοτική αποφυγή** παραγωγής απορριμμάτων σημαίνει μέτρα για την παραγωγή λιγότερων ποσοτήτων απορριμμάτων, για παράδειγμα μείωση του όγκου ή βάρους συσκευασιών, αποφυγή περιττών συσκευασιών, παραγωγή προϊόντων μεγάλης διάρκειας ζωής και πολλών χρήσεων.
- Με την **επαναχρησιμοποίηση υλικών**, που ενώ αναφέρεται σήμερα σχεδόν αποκλειστικά στις γυάλινες φιάλες, μπορεί να επεκταθεί και σε άλλες συσκευασίες όπως τα πλαστικά. Κατά την εφαρμογή της διαδικασίας ο αγοραστής καταβάλλει στον πωλητή χρηματικό ποσό που του επιστρέφεται κατά την επιστροφή της συσκευασίας. Κατόπιν η συσκευασία επανέρχεται στο χώρο παραγωγής της, όπου γίνεται πλύση και επαναχρησιμοποίηση.
- Με την **λιπασματοποίηση οργανικών**

- Με την **εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης**. Ως ανακύκλωση μπορεί να ορισθεί η διαδικασία μέσω της οποίας συλλέγονται τα υλικά και επαναχρησιμοποιούνται ως πρώτες ύλες για νέα προϊόντα. Υπάρχουν τρία βήματα στην ανακύκλωση. Τα υλικά χωρίζονται και συλλέγονται στην πηγή. Ακολούθως υποβάλλονται σε επεξεργασία και κατασκευάζονται νέα προϊόντα. Οι καταναλωτές αγοράζουν τα αγαθά που γίνονται με τα επανεπεξεργασμένα υλικά. Τα **ανακυκλώσιμα υλικά** είναι το **πλαστικό, το χαρτί, το αλουμίνιο και το γυαλί**.

Ανακυκλώνοντας το πλαστικό το οποίο έχει αυξημένη χρήση, αλλά δύσκολα αποσυνδέεται από το χώμα, εξοικονομούμε πρώτες ύλες. Η ανακύκλωση των πλαστικών υλικών εξελίσσεται σε επιτακτική ανάγκη λόγω της αυξημένης χρήσης και λόγω των συνεπειών που είναι δυσμενείς για το περιβάλλον.

Η ανάγκη **ανακύκλωσης χαρτιού** είναι αναγκαία γιατί ο ρυθμός κοπής των δέντρων είναι συντριπτικά μεγαλύτερος από την αναδάσωση. Τα είδη που ανακυκλώνονται είναι συνήθως εφημερίδες, χαρτοσακούλες, κουτιά από χαρτόνι, χαρτί γραφείου. Η ανακύκλωση χαρτιού μπορεί να δώσει χαρτί διαφόρων ποιοτήτων για πολλές χρήσεις συμβάλλοντας στην προστασία των δασών και της εξοικονόμησης ενέργειας και νερού.

Η ανακύκλωση του αλουμινίου αφορά κυρίως τα κουτιά αναψυκτικών και μπύρας, καθώς και υδρορροές, πλαίσια παραθύρων, έπιπλα κήπου, εξαρτήματα αυτοκινήτων. Εξοικονομεί περίπου το 95% της ενέργειας που απαιτεί η παραγωγή αλουμινίου από μέταλλευμα. Με την ανακύκλωσή του μειώνουμε τη χρήση πετρελαίου και ηλεκτρικού ρεύματος. Δικαιολογημένα δόθηκε λοιπόν στην ανακύκλωση αλουμινίου ο χαρακτηρισμός Τράπεζα Ενέργειας.

Η ανακύκλωση γυαλιού περιλαμβάνει μπουκάλια, γυάλινα δοχεία, τζάμια, πιάτα, κρύσταλλα κ.α. Έχει το πλεονέκτημα σε αντίθεση με το χαρτί ότι μπορεί να ανακυκλωθεί πολλές φορές χωρίς να αλλοιωθεί. Το γυαλί αν και δεν αποτελεί άμεσο κίνδυνο για τη ρύπανση του περιβάλλοντος η ανακύκλωσή του βοηθά στην εξοικονόμηση ενέργειας.

Μετά από όλα αυτά είναι φανερό ότι το πρόβλημα των απορριμμάτων σχετίζεται με συνήθειες και επιλογές του καταναλωτή, με νομοθετικές, παραγωγικές και εμπορικές ρυθμίσεις. Όμως καμιά πολιτική μείωσης των απορριμμάτων ή πρόγραμμα ανακύκλωσης δεν μπορεί να πετύχει αν δεν ενημερωθεί σωστά και ευαισθητοποιηθεί ο καταναλωτής. Είναι απαραίτητο να συνειδητοποιήσουμε όλοι μας ότι το πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμμάτων μας αφορά άμεσα. Χρειάζεται να συμβάλουμε όλοι στη λύση του, πετυχαίνοντας την αρμονία του ανθρώπου με το περιβάλλον και τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής μας. Θα πρέπει όλοι μας να ενημερωθούμε και να μετεξελιχθούμε σε περιβαλλοντικά υπεύθυνους και ενεργούς πολίτες-καταναλωτές που θα σκέφτονται και θα δρουν οικολογικά. Εμείς σαν Α΄ Δημοτικό Λεμεσού συμβάλλουμε στην μείωση των απορριμμάτων συμμετέχοντας στην ανακύκλωση με την περισυλλογή χάρτινων, πλαστικών και αλουμινένιων αντικειμένων. Επιπλέον ως οικολογικό σχολείο προγραμματίσαμε και διεκπεραιώσαμε πολλές δραστηριότητες που συμβάλλουν από τη μία στην ευαισθητοποίηση των μαθητών και από την άλλη στη διαμόρφωση οικολογικής περιβαλλοντικής συνείδησης. Συνθήματά μας

«Λίγα είναι αρκετά για να ζήσουμε καλά!»

«Να αποφεύγουμε αυτά, που είναι για μια φορά!»

«Δεν πετούμε μακριά, ό,τι γίνεται ξανά»

«Ανακυκλώνουμε γιατί η ζωή του ανθρώπου αξίζει πάρα πολύ, δεν την πετούμε στα σκουπίδια!»